

Utlåtande Rotel I (Dnr KS 2020/1454)

Ändring av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad - Upphävt badförbud vid Hornsbergs strand i Kungsholmens stadsdelsnämndsområde

Framställan från Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Framställan från Kungsholmens stadsdelsnämnd om att ändra bilaga 7 till de lokala ordningsföreskrifterna och upphäva badförbud i Hornsbergs strand i enlighet med bilaga 3 till utlåtandet godkänns, samt i övrigt hänvisa till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Beslutet anmäls till Länsstyrelsen Stockholm.
3. Föreskrifter kungörs genom att det på kommunens digitala anslagstavla tillkännages att protokoll för de beslutade föreskrifterna har justerats.
4. Beslutet gäller från kungörandet.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade 22 oktober 2020 att godkänna förvaltningens redovisning av genomförda och planerade åtgärder för ökad trygghet vid Hornsbergs strand och överlämna den för kännedom till kommunstyrelsen. I ärendet redovisas hur ansökningsförfarandet och besluten kring ordningsvakter fungerar i dagsläget och svårigheterna kring ett lokalt

förbud för vattenskotrar i Ulvsundasjön, Karlbergskanalen och Klara sjö. Nämnden beslöt även att hemställa till kommunfullmäktige att ändra bilaga 7 i de allmänna föreskrifterna för Stockholms kommun så att strandsträckan Elersvägen – Lindhagensgatan undantas från badförbudet.

Beredning

Ärendet har initierats av Kungsholmens stadsdelsnämnd och remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholms Stadshus AB.

Stadsledningskontoret delar stadsdelsnämndens uppfattning om att ett upphävt badförbud är positivt ur flera aspekter. Att avgränsa badet genom bojar gynnar både badande, kollektivtrafiken via båt och boende.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ser förslaget som positivt och välkomnar ett anlagt bad på platsen. Farhågor lyfts kring de eventuella sediment som kan dras upp från botten och följer gärna frågan tillsammans med stadsdelsförvaltningen.

Stockholms Stadshus AB svar genom dotterbolaget Stockholms Hamn AB och menar att ett anlagt bad gynnar säkerheten för angöring av fartyg samt för de badande.

Mina synpunkter

Hornsbergs strand är ett mycket populärt område att vistas i för hela Stockholm och främst på sommaren. Bad, liv och rörelse är trevliga inslag i stadsmiljön som är en naturlig del av sommarstaden Stockholm.

Hornsbergs strand har varit ett populärt ställe att samlas på för att bada under flera somrar. Så populärt att badande skett både innanför och utanför de angivna platserna för bad. Med denna förändring gör vi det möjligt att under ordnade former bada på ett säkert sätt i harmoni med bland annat den båtburna kollektivtrafiken på platsen. Det ska vara lätt att göra rätt och detta bidrar till att skapa det levande Stockholm den grönblå majoriteten jobbar för.

Stadsledningskontoret påtalar att utgångspunkten i att öka tryggheten och trivseln i Hornsberg hjälps av fler säkra badplatser på platsen. Detta bidrar också till en mer trivsamt miljö på platsen.

Jag delar stadsledningskontorets uppfattning om att ett upphävt badförbud är positivt ur flera aspekter. Att avgränsa badet genom bojar gynnar både badande, kollektivtrafiken via båt och boende. Vissa frågetecken som framhävs av Sjöfartsverket kan utredas parallellt med badplatsen i sommar av

stadsdelsförvaltningen. De boende lokalt är också mycket positiva till en anlagd badplats och saken har diskuterats under flera års tid. Med detta i beaktande välkomnar jag en anlagd och ordnad badplats vid Hornsbergs strand för boende och andra besökare.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Karta över offentliga platser där bad är tillåtet
3. Karta. Förlag på ny tillåten badplats

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Framställan från Kungsholmens stadsdelsnämnd om att ändra bilaga 7 till de lokala ordningsföreskrifterna och upphäva badförbud vid Hornsbergs strand i enlighet med bilaga 3 till utlåtandet godkänns, samt i övrigt hänvisa till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Beslutet anmäls till Länsstyrelsen Stockholm.
3. Föreskrifter kungörs genom att det på kommunens digitala anslagstavla tillkännages att protokoll för de beslutade föreskrifterna har justerats.
4. Beslutet gäller från kungörandet.

Stockholm den 2 juni 2021

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Hans Altsjö

Remissammanställning

Ärendet

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade 22 oktober 2020 att godkänna förvaltningens redovisning av genomförda och planerade åtgärder för ökad trygghet vid Hornsbergs strand och överlämna den för kännedom till kommunstyrelsen. I ärendet redovisas hur ansökningsförfarandet och besluten kring ordningsvakter fungerar i dagsläget och svårigheterna kring ett lokalt förbud för vattenskotrar i Ulvsundasjön, Karlbergskanalen och Klara sjö. Nämnden beslöt även att hemställa till kommunfullmäktige att ändra bilaga 7 i de allmänna föreskrifterna för Stockholms kommun så att strandsträckan Elersvägen – Lindhagensgatan undantas från badförbudet.

I juni 2020 beslutade Kungsholmens stadsdelsnämnd om en skrivelse gällande trygghet och trivsel i Hornsberg. Beslutet innebar att stadsdelsförvaltningen bland annat skulle återkomma till nämnden kring:

- redovisning av och initiativ till ytterligare samverkansarbete mellan stadens förvaltningar och andra myndigheter kring tryggheten i Hornsberg;
- ansökan om hävt badförbud och utökad bojspärr som syftar till att få frågan utredd och besvarad av remiss- och beslutsinstanser.
- underlag till initiativ kring att förenkla kommunens användning av ordningsvakter

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 22 oktober 2020 följande.

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av genomförda och planerade åtgärder
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen för kännedom.
3. Stadsdelsnämnden hemställer till kommunfullmäktige om att ändra bilaga 7 i de allmänna föreskrifterna för Stockholms kommun så att strandsträckan Elservägen-Lindhagensgatan undantas från badförbudet.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat 28 september 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen redovisar pågående- och initiativ till ytterligare samverkansarbete kring tryggheten i Hornsberg. Förvaltningen redogör också för säkerheten längs Hornsbergsstrand, att boende och besökare störs på grund av vattenskottrarna samt förslag till att pröva frågan om hävt badförbud. Om badförbudet hävs kan förvaltningen ansöka hos Länsstyrelsen om en inbojning.

Förvaltningen redovisar hur ansökningsförfarandet och besluten kring ordningsvakter fungerar i dagsläget samt svårigheterna kring ett lokalt förbud för vattenskottrar i Ulvsundasjön, Karlbergskanalen och Klara sjö.

Stockholm ska upplevas som en trygg och säker stad. Stadens Trygghetsprogram (reviderat program kommer hösten 2020) och Säkerhetsprogram ska vara vägledande i arbetet. Stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete är tvärsektorielt och samverkan mellan nämnder och bolagsstyrelser ska ske regelbundet på såväl strategisk som operativ nivå. Trygghet, säkerhet och trivsel är högt prioriterade områden..

Beredning

Ärendet har initierats av Kungsholmens stadsdelsnämnd och remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholms Stadshus AB.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 maj 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till skrivelsens utgångspunkt att öka tryggheten och trivseln i Hornsberg. Det trygghetsarbete som beskrivs i ärendet är en viktig förutsättning för att staden ska nå kommunfullmäktiges mål om att *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i*. Nedan sammanfattas stadsledningskontorets övriga synpunkter.

Upphävande av badförbud längs strandsträckan Elersvägen-Lindhagensgatan och utökad bojspär

Stockholm har flera omtyckta badplatser som utgör ett stort värde för stadens invånare och besökare. Badplatserna ger stockholmare möjligheter till motion och rörelse i sin närmiljö, vilket främjar livskvalitet och hälsa. Stadsledningskontoret välkomnar Kungsholmens stadsdelsnämnds initiativ att tillskapa fler och säkra badplatser och på så sätt också bidra till en tryggare och mer trivsamt miljö på platsen.

Enligt 18 § allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun (Kfs 2020:06) är bad förbjudet inom hamnområde och längs innerstadens stränder. Undantag från förbudet finns för de offentliga baden samt för vissa utpekade sträckor

som redovisas på kartor i föreskrifternas bilaga 7. På de sträckor där det råder undantag från badförbudet sker bad på egen risk.

Stadsledningskontoret har i beredningen av ärendet även inhämtat synpunkter från Sjöfartsverket. Stadsledningskontoret kan konstatera att verket lyfter fram risker med att upphäva badförbudet och att en maritim riskanalys bör genomföras på platsen. I sitt yttrande anför Sjöfartsverket att om syftet med att boja av området främst härrör från vattenskoterproblematiken i området skulle ett säkrare alternativ vara att temporärt avlysa området från maskindrivna farkoster, men utan att påbjuda bad i omedelbar närhet till en kaj med anlöpande kollektivtrafik.

Med anledning av Sjöfartsverkets yttrande har Kungsholmens stadsdelsförvaltning under mars 2021 haft kontakt med länsstyrelsen beträffande möjligheten att avlysa området från maskindrivna farkoster, men utan att påbjuda bad i omedelbar närhet till en kaj med anlöpande kollektivtrafik. Länsstyrelsen har svarat att förbud mot maskindrivna farkoster och inbojning endast är möjligt förutsatt att badförbudet upphävs. Vidare menar länsstyrelsen att sjösäkerheten kommer att förbättras genom inbojningen. Länsstyrelsen har tidigare gjort motsvarande bedömning gällande ett medborgarförslag att utöka rådande förbud mot maskindrivna farkoster vid Hornsbergs strand.

Stadsledningskontoret anser att de risker som Sjöfartsverket lyfter fram behöver tas på allvar och att fortsatt utredning behövs tillsammans med berörda aktörer. Stadsledningskontoret kan dock konstatera att berörda myndigheter delvis gör olika bedömningar kring sjösäkerheten vid ett upphävt badförbud och inbojning. Ett upphävande av badförbudet och en inbojning av sträckan kan öka säkerheten på en plats där människor i stor utsträckning redan idag badar och troligtvis kommer fortsätta göra det trots badförbud. Stadsledningskontoret kan också konstatera att Stockholms Hamnar AB i sitt remissvar har givit förslag på utformning av inbojning och inte avrått från förslaget samt att miljö- och hälsoskyddsnämnden i sitt svar ställer sig positivt till förslaget.

Utifrån ovan resonemang föreslår stadsledningskontoret att de lokala ordningsföreskrifterna ändras och badförbudet upphävs på föreslagen plats. Stadsledningskontoret föreslår dock att detta görs under förutsättning att länsstyrelsen går vidare med förbud mot maskindrivna farkoster på platsen samt en inbojning av området. Vidare förutsätter stadsledningskontoret att stadsdelsförvaltningen parallellt genomför en fortsatt riskanalys och har en nära dialog med berörda aktörer för att säkerställa att erfarenheter och synpunkter rörande säkerheten tas omhand under såväl denna som inför kommande badsäsonger.

Underlag till initiativ kring att förenkla kommunens användning av ordningsvakter

Syftet med Stockholms stads ordningsvakter är de ska bidra till ett tryggare och säkrare Stockholm. Stadens ordningsvakter bidrar i det trygghetskapande och brottsförebyggande arbetet samtidigt som de hanterar ordningsstörningar.

Förordnande om ordningsvakter på en specifik plats beslutas av Polismyndigheten. Stockholms stad har tidigare ansökt om förordnande i Hornsbergs strand vid tre

tillfällen: 2018, 2019 och 2020. Den 1 mars 2021 skickades en ny ansökan in för Hornsbergs strand.

För att en ordningsvakt ska kunna verka krävs att det på ett geografiskt avgränsat område finns ett särskilt behov och det är av väsentlig betydelse från allmän synpunkt att nämnda område är förordnat enligt 3 § Lagen om ordningsvakter. Enligt Polismyndigheten ska ordningsvakter inte arbeta med brottslighet, brottsförebyggande eller trygghetsskapande. När en ansökan bedöms är det därför enbart ordningsstörningar som påverkar beslutet, inte helhetsbilden.

Stadsledningskontoret delar Kungsholmens stadsdelsnämnds uppfattning att den utredning som regeringen tillsatt som ska se över regelverket avseende ordningsvakter är emotsedd. Utredningen väntas vara klar under våren 2021 och ska bland annat se över för vilka ändamål och på vilka platser ordningsvakter ska tjänstgöra, vilka befogenheter och arbetsuppgifter en ordningsvakt ska ha och vilka krav på utbildning och lämplighet som ska ställas på en ordningsvakt.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna framställan från Kungsholmens stadsdelsnämnd samt i övrigt, och då framförallt rörande förbehåll och förutsättningar kring utredning av risker, hänvisa till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 februari 2021 följande.

Godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på kommunstyrelsens remiss.

Särskilt uttalande gjordes av Urban Emson m.fl (SD) , *bilaga 1*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 21 januari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Miljöförvaltningen anser med anledning av skrivelsen det relevant att lyfta och besvara följande frågeställningar:

- Upphävande av badförbud läng strandsträckan Elservägen-Lindhagsgatan
- Inbojning av strandsträckan Elservägen-Lindhagsgatan för att öka säkerheten för de badande och minska närvaron av vattenskotrar
- Eventuella risker för badande vid etablering av pendelbåtstrafik mellan Solna och Hornsbergs strand.

Upphävande av badförbud längs strandsträckan Elersvägen- Lindhagensgatan

Enligt 18 § allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun (Kfs 2020:06) är bad förbjudet inom hamnområde och längs innerstadens stränder. Anledningen till att det råder badförbud är att det går farleder i vattnet och sjötrafiken kan därmed innebära en säkerhetsrisk för de badande. Undantag från förbudet finns för de offentliga baden samt för vissa utpekade sträckor som redovisas på kartor i föreskrifternas bilaga 7. På de sträckor där det råder undantag från badförbudet sker bad på egen risk.

Miljöförvaltningen anser att förslaget från Kungsholmens stadsdelsnämnd om att utöka möjligheter för bad inom strandsträckan Elersvägen – Lindhagensgatan främjar möjligheter till rekreation och förvaltningen ser positivt på denna utveckling. Platsen används redan flitigt som badplats av boende och inom föreslaget område finns redan idag anordningar som inbjuder till att sola och bada. Att häva badförbudet inom det föreslagna vattenområdet skulle möjliggöra för invånarna att kunna bada utan att bryta mot badförbudet.

Under badsäsongen 2020 tog miljöförvaltningen badvattenprover inom föreslaget område för inbojning. Två av proverna visade tjänligt med anmärkning och fyra var tjänliga men eftersom provtagningen hittills bara omfattar en badsäsong, kan förvaltningen ännu inte göra en bedömning av badvattnets kvalitet.

Förvaltningen hade redan för några år sedan i uppdrag att utreda en strandbadsetablering i området i form av ett bryggbad. På grund av klagomål från boende i området på ordningsstörningar fullföljdes inte projektet.

När en stadsdel vill planera för och etablera nya strandbad kan miljöförvaltningen bistå i processen genom att bedöma lämpligheten av den utvalda platsen och med badvattenprovtagning värdera badvattnets status för strandbad. Miljöförvaltningen vill understryka att stadens ansvar för badvattenkvaliteten endast omfattar de officiella badplatser där vattenprovtagning sker kontinuerligt.

Inbojning

Den 14 juli 2020 yttrade sig miljö- och hälsoskyddsnämnden över en remiss från länsstyrelsen, ”Ansökan om att utöka rådande förbud mot maskindrivna farkoster vid badet, Hornsbergs strand, alternativt förbjuda vattenskotrar i hela eller delar av Ulvsundasjön”. Nämnden framförde att det finns en konflikt mellan framförande av vattenskotrar och boende samt allmänhet som nyttjar området kring Hornsbergs strand, framförallt ur bullerstörnings- och säkerhetssynpunkt. Det inkommer varje sommar klagomål till förvaltningen avseende vattenskottrafiken kring bl.a. Hornsbergs strand. På grund av vattenskottrarnas fartresurser och möjlighet att trafikera grunda vattenområden finns utöver buller- och säkerhetsproblematik även en risk för miljöpåverkan genom skador på växt- och djurliv. Ärendet faller utanför miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsområde för hamn och sjöfart. Miljöförvaltningen är mot bakgrund av ovanstående positiv till att förbättringar sker med avseende på skydd för de badande som t.ex. genom den föreslagna inbojningen.

Eventuella risker för badande vid etablering av pendelbåttrafik mellan Solna och Hornsbergs strand

Miljöförvaltningen vill uppmärksamma att Hornsberg strand är byggd på ett område där en del tunga industrier har funnits. Det kan finnas en risk att sedimenten i vattenområdet vid Hornsbergs strand är förorenade med miljögifter och att en frekvent båttrafik kan bidra till att de förorenade sedimenten virvlas upp och sprids till de badande. För det fall badförbudet hävs och det blir aktuellt att utöka pendelbåttrafiken till att trafikera Hornsbergs strand behöver stadsdelsförvaltningen låta utföra provtagning av sedimenten för att säkerställa att det inte finns risk för de badande.

Stockholms Stadshus AB

Stockholm Hamn AB:s yttrande daterat den 3 december 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm Hamn har ombetts att yttra sig i den del som rör Stadsdelsnämnden hemställer till kommunfullmäktige om att ändra bilaga 7 i de allmänna föreskrifterna för Stockholms kommun så att strandsträckan Elersvägen – Lindhagensgatan undantas från badförbudet.

Efter kontakt med Therese Rosén på Normalms Stadsdelsförvaltning fick hamnen ytterligare underlag i ärendet (röd markering visar tänkt utbojning i skiss nedan).

Hamnens synpunkt i ärendet är att utbredningen av badområdet och bojarna som innesluter det bör placeras enligt den gröna markeringen i anslutning till båthållplatsen vid betongbryggan. Det underlättar angöring för fartygen samt ökar säkerheten för de badade.

Reservationer m.m.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Urban Emson m.fl. (SD) enligt följande.

Sverigedemokraterna ställer sig positiva till förvaltningens tjänsteutlåtande och förslag till beslut, och vi ser positivt på att berika livet i vår vackra huvudstad med möjligheter till rekreation och bad.

Givetvis är trygghet och säkerhet nyckelfrågor och absoluta grundförutsättningar för att göra staden och stadens möjligheter tillgängliga för invånarna, både vad gäller badvattnets kvalitet och säkerheten för de badande. Vi ser kontroll och tillsyn som mycket viktigt, precis som vad gäller andra delar av vårt gemensamma liv i staden.

Det nuvarande badförbudet iakttas av skötsamma medborgare med mindre skötsamma personer gör som de vill, ofta utan påföljd. Därför är hävandet av badförbudet något av en demokratisering där som möjliggör för alla medborgare att njuta av stadens möjligheter. Sverigedemokraterna hoppas att ett ökande badande medför ett ökat fokus på kontroll och tillsyn av vattenskoter-åkandet som är både störande och farligt för de som badar.